

Sèrie 4**DE L'IMAGINARI A LA MATERIALITZACIÓ****Exercici 1 [2 punts]****Consideracions generals:**

L'alumne haurà escollit d'entre les dues opcions proposades la que li permeti demostrar millor els seus coneixements.

Les dues imatges (núm. 1 i núm. 2) són suficientment oposades en molts aspectes, però tenen, al mateix temps, punts en comú; per tant, és fàcil d'establir relacions de similitud o divergència.

Per sobre del plantejament concret que faci l'alumne, s'ha de valorar:

1r. La capacitat per observar i analitzar visualment les imatges.

2n. El coneixement i ús adequat de la terminologia.

En l'OPCIÓ A es demana que l'examinand faci una anàlisi formal, és a dir, que indiqui tot el que fa referència a l'estructura, composició, caràcter o particularitat de les formes, línies, colors, tècniques, mides, etc. Alguns d'aquests aspectes són, a més, fàcilment visualitzables a través d'uns croquis, dels quals el corrector pot deduir el grau de comprensió i claredat gràfica de l'alumne. Hi ha diferents tipus de croquis, tots ells vàlids, a través d'ells el corrector ha de valorar la capacitat de l'examinand per entendre l'organització de la imatge.

En l'OPCIÓ B es demana una anàlisi semàntica, és a dir que l'alumne exposi i relacioni qüestions referides al tema i als valors simbòlics i expressius de les obres, així com les interpretacions que poden formar part del bagatge cultural pròpies del batxillerat (històriques, socials, estilístiques). L'alumne pot descriure també la seva particular interpretació de les obres. Cal valorar positivament si, a més, l'examinand és capaç d'establir relacions amb altres autors, obres i moviments i demostra una cultura visual ben formada..

Tant en una opció com en l'altra, cal tenir en compte que no existeix una resposta única, ni tant sols modèlica, per tant, i només com a títol orientatiu per al corrector, esmentem una llista d'idees clau per cada opció. Advertim que, malgrat que les presentem separadament, l'alumne pot respondre interrelacionadament.

Opció A

Exercici 1

OPCIÓ A

Anàlisi comparativa

Similituds:

Format horitzontal.

Línia de l'horitzó, i consegüentment punt de vista, situat a la meitat del quadre. Forta presència d'elements verticals

Pla general (descriu l'espai i les figures). Composició frontal.

Representació de moviment.

Figures humanes sobre fons arquitectònic, algunes tallades.

Divergències

La **imatge A** és una fotografia, mentre que la **imatge B** és un oli sobre tela.

La **imatge A** presenta una composició més ordenada que la **B** que es basa en una composició més complexa, dinàmica i variada.

La **imatge A** té un contrast cromàtic respecte el blanc mentre que la **B** té un contrast respecte el negre. La **imatge A** els protagonistes estan més retallats, a la **imatge B** predomina el clarobscur. A la **imatge A** hi ha dos grans zones de llum (el terç horitzontal inferior i la zona vertical del vestit de la núvia i el cel) . Les zones de llum de la **imatge B** són focals.

Imatge A. Peter Funch (1974-). *Amants amorosos*, 2007. Fotografia, 129,5 x 58,5 cm. Col·lecció particular.

Síntesi d'idees clau: Fotografia diürna. Molta claredat solar. La llum diürna exterior una mica esbiaixada lateral indica que estem a mig matí o mitja tarda. Format rectangular i horitzontal. Es tracta d'una fotografia on dominen els primers plans. El primer terme està fragmentat, retallat per la part superior i inferior. Sembla un pla d'una seqüència cinematogràfica.

La composició està dominada per quatre verticals (cinc persones). Alhora es fusionen amb la fuga de les línies del terra que desemboquen al centre de la imatge.

La figura vestida de blanc és el centre i protagonista de la fotografia reforçada per la continuïtat de la vertical en el clar del cel. Altres elements d'una gama de grisos acompanyen el color blanc del vestit central. Dos elements verticals blaus emmarquen les dues figures centrals. Dinamisme pel contrast dels elements verticals (persones) amb els elements arquitectònics i urbanístics en perspectiva frontal.

El grau de detall de la fotografia és molt elevat en els elements del primer pla. La resta de la imatge està més desenfocada.

Valorar l'ús adequada de la terminologia.

Valorar l'encert i la claredat en el croquis (en cas d'haver-n'hi).

Imatge B. Rembrandt Harmenszoon van Rijn (1606-1669). *Ronda de nit*, 1642 .Oli sobre tela, 363 x 437 cm. Rijksmuseum, Amsterdam.

Format rectangular. Es tracta d'una pintura d'oli sobre tela, on predominen els tons càlids i daurats.

La composició és molt complexa, aparentment desordenada. Al centre de la composició hi observem els dos protagonistes, la resta s'organitza en grups triangulars, conformant un moviment en forma de corba. Unes figures són molt visibles, d'altres desapareixen en la penombra i només veiem els seus caps. Els personatges estan col·locats en plans de profunditat. Existeixen multitud de línies, amb predomini de les diagonals i del "zig-zag" per donar dinamisme.

El quadre combina zones de penombra amb d'altres de fortament il·luminades. Domini del color per damunt del dibuix. El color és ple de contrastos i matisos. Pinzellada ampla i pastosa.

Tècnicament ens trobem davant una pintura plenament barroca i la composició i tractament de la llum ho ratifiquen.

S'acceptaran comentaris que facin referència al ús del color, la forma, la representació de l'espai o la llum del barroc com estil

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

Valorar l'encert i la claredat en el croquis (en cas d'haver-n'hi).

OPCIÓ B

Anàlisi comparativa

IDEES CLAU

Similituds

Ambdues imatges mostren un grup de persones en actitud de moviment situades en un ambient urbà exterior. Ambdues imatges són de caràcter narratiu. Les escenes són aparentment improvisades i instantànies i transcorrent també amb "aparent" indiferència de qui capta l'escena. No obstant una observació més detallada l'alumne pot descobrir que en el cas de Peter Funch hi ha un treball de manipulació de la imatge (per exemple la coincidència dels rams de flors en els caminants) i en Rembrandt hi ha un treball amb models.

Divergències:

La **imatge A** es una escena diürna que mostra un conjunt de figures amb flors a les mans en un carrer d'una ciutat actual.

La **imatge B** es una escena nocturna que retrata una companyia militar de meitat del segle XVII amb les seves armes.

La **imatge A** presenta un instant individual d'un conjunt de persones en el trajecte per un carrer. Cap persona es mira l'altra. No mostren cap complicitat. La **imatge B** és un retrat corporatiu que magnifica la guàrdia cívica de la ciutat.

Totes dues estan ambientades en èpoques diferents, això pot donar peu a fer diferents interpretacions relatives al context històric, social i cultural.

Imatge A. Peter Funch (1974-). *Amants amorosos*, 2007. Fotografia, 129,5 x 58,5 cm. Col·lecció particular.

Síntesi d'idees clau: L'obra presenta una escena urbana amb un punt de vista baix, on ens mostra a uns vianants caminant per la vorera d'una gran ciutat. La càmera sembla situada al mig de la gent i de forma anònima. Cap personatge mira l'espectador.

L'escena mostra l'instant en què unes persones, individualment, es dirigeixen a celebrar un moment especial del dia. Totes porten un ram de flors a les mans. Els personatges, d'edats diferents, representen estereotips socials diferents. L'autor magnifica la idea col·locant al centre una núvia, d'origen hispà, també amb flors, com un personatge més. Desmitifica el fet del matrimoni convertint-lo en una escena habitual del carrer, o magnifica petits actes quotidians. Un acte singular de la vida es descriu com un fet quotidià i viceversa. L'autor a través de la repetició i la comparació de les persones retratades se centra en les similituds

del comportament col·lectiu, mostrant també la nostra presència en l'esfera pública. S'acceptaran comentaris que facin referència a aspectes sociològics de la societat actual.

No es tracta d'una fotografia casual sinó que està degudament planificada. A primera vista sembla una foto a l'atzar, però aviat ens adonem que es tracta d'una composició preparada. Agafa la ciutat com a teló de fons per explicar-nos un conte urbà.

Es valorarà la relació de l'obra amb el llenguatge de la publicitat o del cinema.

La fotografia forma part de la sèrie "Babel Tales", tanmateix no es demana que l'alumne la conegui però sens dubte que el coneixement d'aquesta sèrie ajudaria a fer-ne una interpretació encertada.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

Valorar l'encert i la claredat en el croquis. (en cas d'haver-n'hi)

Imatge B. Rembrandt Harmenszoon van Rijn (1606-1669). *Ronda de nit*, 1642 .Oli sobre tela, 363 x 437 cm. Rijksmuseum, Amsterdam.

El pintor representa el moment en què la companyia, dirigida pels dos personatges centrals, es posa en marxa. L'autor converteix un esdeveniment normal de la vida holandesa en un acte grandiosos. El marc arquitectònic ajuda a remarcar aquest fet. Barreja el retrat col·lectiu amb el quadre d'història. La plasticitat del conjunt de la imatge està per sobre de la importància del reconeixement dels retratats.

La llum és la autèntica protagonista. Combina zones de penombra amb altres de fortament il·luminades, que ceguen i enlluernen. Sembla que la llum emani de l'interior de les figures; irreal, creant una atmosfera màgica i misteriosa.

Tècnicament ens trobem davant una pintura plenament barroca. S'acceptaran comentaris que facin referència a aquest estil històric.

Es valorarà que l'examinant relacioni els antecedents de Rembrandt (tenebrisme Caravaggio...) i les seves influències posteriors (Goya, Delacroix...) o que faci una valoració personal i subjectiva de la pintura o el seu autor.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

Exercici 2 [8 punts]

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema: **De l'imaginari a la materialització**. L'objectiu global de l'exercici és obtenir una representació d'una escena versemblant monòcroma, coherent amb una imatge donada (imatge C) i concebuda des de l'imaginari. El resultat ha de mantenir la lògica espacial que es requereix en una cònica a mà alçada. Ajustant el punt de vista , aproximadament, a l'alçada visual d'una persona caminant pel carrer.

L'examinand podrà orientar-se amb els elements de la imatge donada en l'exercici 2 (paisatge i figura humana). De manera indirecta, també les imatges A i B, de l'exercici 1 poden ser una orientació per resoldre possibles dubtes de proporció, moviment, posició...

Es tracta d'un exercici de creació complex resultat de sintetitzar diferents aportacions parcials:

- 1- La memòria visual ja que es demanen representacions de persones i d'espais que sens dubte figuren en l'arxiu visual de l'autor.
- 2- Capacitat de representació ja que es requereix versemblança i contextualització.
- 3- Capacitat narrativa ja que la composició ha d'obeir a un discurs intern (argumental, naturalista, etc)
- 4- l'especialment la intencionalitat creativa, és a dir, intentar donar una resposta pròpia i original.

Com a consideracions generals cal tenir en compte que:

- L'examinand té la opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració.
- Valorar les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- Valorar la destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc en presentar solucions creatives

Ebossos [1punt]

VALORAR:

Consideracions generals:

- La capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.
- La qualitat progressiva dels esbossos presentats.
- L'ús de l'esbós per preparar realment el dibuix gran.

Treball de 100 x 70 cm [7punt]

VALORAR :

- Capacitat per representar versemblantment les figures humanes i l'entorn.
- Capacitat per representar segons la lògica de la perspectiva cònica (ma alçada)
- Creativitat en la narrativitat de la situació
- Composició i domini de la superfície del dibuix.
- Relació entre tots els elements del context.
- Es tindrà en compte l'habilitat de l'examinand a l'hora d'incorporar relacions de mesures, proporcions, distàncies., atmosfera general.
- Aportacions imaginatives en la composició.
- Bon tractament tècnic.
- I altres aspectes que l'examinador pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat.

D'acord amb l'enunciat el corrector podrà agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

A. Relació versemblant entre les figures humanes i l'entorn. Lògica de la perspectiva cònica en l'aspecte general de la representació, en el context, en les proporcions del cos humà i en l'espai.

(Valoració orientativa: 3 punts)

B. Tractament tècnic del dibuix. Bon ús del material triat.

(Valoració orientativa: 2 punts)

C. Creativitat i risc en les aportacions.

(Valoració orientativa: 1 punt)

D. Composició (Ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels elements).

(Valoració orientativa: 1 punt)